

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Методи економічних та статистичних досліджень
Викладач 	Алла ЛИСЕНКО, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування
Контактний тел.	+38(066) 191-62-79
E-mail:	Lysenkoalla2010@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 3, годин – 90. Формат: очний (offline / facetoface) / дистанційний (online). Мова викладання: українська / англійська. Рік викладання – 2023 - 2024.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Методи економічних та статистичних досліджень» значно підвищиться, якщо здобувач попередньо опанував матеріал таких дисциплін, як: основи економічної теорії, вища та прикладна математика, макроекономіка, регіональна економіка, управлінський облік, фінансовий облік, податкова система України, інформаційні системи в обліку та аудиті, внутрішньогосподарський контроль, економічний аналіз за видами економічної діяльності, аудит, облік і звітність в системі оподаткування, облік за видами економічної діяльності, звітність підприємств, глобальна економіка та цілі сталого розвитку.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Методи економічних та статистичних досліджень» є формування у здобувачів вищої освіти системи знань, необхідних для оволодіння теоретико-методологічними засадами економіко-статистичного дослідження, навичок наукового пошуку, отримання теоретичного та практичного досвіду систематизації набутих знань у сфері проведення досліджень економічних процесів та явищ з використанням сукупності економіко-математичних, статистичних методів, прийомів економічного аналізу, формування умінь щодо застосування набутих знань при виконанні магістерської дипломної роботи та у практичній площині.

Завдання вивчення дисципліни:

- формування компетентностей, важливих для особистісного розвитку майбутніх фахівців та забезпечення їхньої конкурентоспроможності на сучасному ринку праці;
- теоретична підготовка здобувачів з питань еволюції знань, змісту та ролі економічної науки у вирішенні суспільних завдань, засвоєння ними базових методологічних основ проведення економіко-статистичних досліджень;
- надання здобувачам теоретичних знань у процесі вивчення ними методів економіко-статистичних досліджень, огляду сфери їх практичного використання, складання звітів про проведену науково-дослідну роботу та оприлюднення результатів досліджень.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- особливості організації, програму та специфіку економіко-статистичних досліджень;
- основні загальнонаукові та емпіричні методи, які використовуються при проведенні економіко-статистичних досліджень;
- існуючі підходи до узагальнення, апробації та впровадження результатів досліджень з економіки;

вміти:

- організовувати проведення економіко-статистичних досліджень, правильно формулювати зміст, предмет та об'єкт дослідження, обґрунтовано обирати методичні прийоми (способи) для проведення економіко-статистичних досліджень;
- виконувати економічні розрахунки в ході проведення досліджень різних аспектів діяльності на мікро- та макрорівні, системно та комплексно застосовувати методи економіко-статистичних досліджень, проводити аналітичну оцінку отриманих результатів;
- узагальнювати результати досліджень та розробляти на основі цього

економічно обґрунтовані висновки, оприлюднювати їх результати та запроваджувати їх у практичній площині.

набути соціальних навичок(soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал;
- взаємодіяти в економічному середовищі.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчального дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи проведення економіко-статистичних досліджень

Тема 1. Поняття, види, принципи проведення наукових досліджень у сфері економіки.

Тема 2. Об'єкти, предмет, мета, завдання економіко-статистичних досліджень.

Тема 3. Стадії науково-дослідного процесу та особливості розробки програми прикладного економіко-статистичного дослідження.

Тема 4. Основи наукової організації економіко-статистичних досліджень.

Тема 5. Сутність методології, зміст та основи розробки методики економіко-статистичних досліджень.

Тема 6. Основні напрями досліджень, класифікація загальнонаукових та емпіричних методичних прийомів у дослідженні економічних процесів та явищ.

Тема 7. Застосування загальнонаукових методів у дослідженні економічних процесів та явищ.

Змістовий модуль 2. Емпіричні методичні прийоми (способи) у дослідженні економічних процесів і явищ та узагальнення результатів досліджень

Тема 8. Традиційні методичні прийоми (способи) обробки економічної інформації.

Тема 9. Кореляційний аналіз у дослідженні економічних процесів та явищ.

Тема 10. Методи математичного програмування в економіці.

Тема 11. Методи елімінування в економіко-статистичних дослідженнях.

Тема 12. Методика проведення статистичної обробки економічних даних та визначення параметрів описової статистики.

Тема 13. Завершення економіко-статистичного дослідження та вимоги до складання звіту.

Тема 14. Узагальнення результатів наукових досліджень з економіки.

5.

Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва - Харків: ХНАУ, 2017. 272 с.
2. Економіко-математичні методи та моделі: Навчальний посібник / за заг. редакцією Мацкул В.М.- Одеса: ОНЕУ, 2018. 404 с.
3. Законодавство (Сайт Верховної Ради України). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Козак Ю.Г. Математичні методи та моделі для магістрів з економіки. Практичні застосування. - Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 254 с.
5. Лисенко А.М. Аналітична оцінка ресурсно-виробничого складника економічного потенціалу сільськогосподарських підприємств. *Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво*, 2022. № 1(124). С. 134-144. URL: <http://dSPACE.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12069>; http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2022/1_2022/25.pdf.
6. Лисенко А.М. Бізнес-аналіз в контексті управління сталим розвитком підприємства. Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна парадигма в умовах сталого розвитку : зб. Матеріалів VI Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 20-й річниці створення кафедри аудиту; 10 грудня 2020 р. Київ, КНЕУ, 2020. С. 555 - 557. 587 с. ISBN 978-966-926-353-7. URL: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/35179/Oaao_20_12_309.pdf?sequen

ce=1.

7. Лисенко А.М. Генезис нормативно-правового регулювання процесу комплексного аналітичного оцінювання результатів соціально-економічного розвитку регіонів України. Розвиток обліку, аудиту та оподаткування в умовах інноваційної трансформації соціально-економічних систем : матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції, 25 листопада 2020 р., ЦНТУ. Кропивницький: Ексклюзив-систем, 2020. С. 197-200. 404 с. ISBN 978-617-7942-03-9. URL: <http://kntu.kr.ua/doc/zbirnyki/teachers/2020/11.pdf>.
8. Лисенко А.М. Детермінований факторний аналіз у дослідженні фінансово-господарської діяльності малого підприємства: методичний аспект. *Держава та регіони. Науково-виробничий журнал. Серія: Економіка та підприємництво*, 2020, №3 (114), Ч. 2, с. 116-122. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12070>; http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2020/3_2020/3_2_2020/21.pdf.
9. Лисенко А.М. Основні тенденції розвитку аграрного підприємництва в Україні. Соціально-економічні засади формування економічної системи України : колект. моногр. / За ред. д.е.н., проф. О.О. Непочатенко. Умань: Видавець «Сочінський М.М.». 2019 р. 276 с. С. 144-151. ISBN 978-966-304-287-9.
10. Лисенко А.М. Розвиток базових галузей економіки України в умовах пандемії : стан, тенденції, перспективи / Підходи до вирішення проблем фінансування, безпеки, економічного та інформаційного розвитку суб'єктів господарювання в умовах пандемії : монографія / за ред. Л.М. Савчук, Л.М. Бандоріної. - Дніпро : Пороги, 2021. 376 с., с. 4-51. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12065>.
11. Лисенко А.М. Складові елементи методики аналізу фінансової звітності малого підприємства. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. Видавничий дім «Гельветика», Т. 31(70), №4, 2020, ч. 2, с. 119-125. URL: http://www.econ.vernadskeyournals.in.ua/journals/2020/31_70_4/31_70_4_2/21.pdf.
12. Лисенко А.М. Соціальна характеристика як важливий індикатор сталого розвитку територіальної громади. // Розвиток обліку, аудиту та оподаткування в умовах інноваційної трансформації соціально-економічних систем : Матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції, 17 грудня 2021 р. - Кропивницький: ЦНТУ. С. 166-168. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12068> ; <http://www.kntu.kr.ua/doc/science/zahody/vikl/2021/11-tez.pdf#page=257>.
13. Лисенко А.М. Формалізація процесу прийняття рішень в аналізі та аудиті в умовах невизначеності та ризику. Облік і контроль в управлінні підприємницькою діяльністю : матеріали VII міжнародної науково-практичної конференції, 25 жовтня 2019 р. Кропивницький: ПП «Ексклюзив-систем», 2019. С. 140-142. 291 с.

- <http://kntu.kr.ua/doc/zbirnyki/teachers/2019/5.pdf>.
14. Методичні вказівки щодо здійснення оцінки фінансового стану підприємства : при викон. сам. роб. з дисц. «Теорія економічного аналізу», «Аналіз господарської діяльності», «Економічний аналіз за видами економічної діяльності» : для студ. ОС «Бакалавр» зі спец. 071 «Облік і оподаткування» / [уклад. А. М. Лисенко] ; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т, каф. аудиту та оподаткування. - Кропивницький : ЦНТУ, 2017. 19 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/8007>.
 15. Приймак В.І. Математичні методи економічного аналізу. Навчальний посібник. - Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 296 с.
 16. Bhattarai, K. (2015). Research Methods for Economics. University of Hull Business School. https://www.researchgate.net/publication/301286553_Research_Methods_for_Economics.
 17. Brych, V., & Kyfyak, O. (2021). Theoretical and methodological bases of formation of tourist destinations in western Ukrainian border regions. Herald of Economics, 0(4(98)), 114-126. doi: <https://doi.org/10.35774/visnyk2020.04.114>.
 18. GNU Regression, Econometrics and Time-Series Library. <http://gretl.sourceforge.net/index.html>.
 19. Lysenko, A. (2021). Management of economic potential of agribusiness entities // Modern management: theories, concepts, implementation. Monograph. Editors: Marian Duczmal, Tetyana Nestorenko, Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, pp. 394, p. 93-104. <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12064> ; https://www.academia.edu/47779455/Modern_management_theories_concepts_implementation_Monograph
 20. Muravskiy, V., Muravskiy, V., & Shevchuk, O. (2021). Classification of stakeholders (users) of accounting information for the enterprise cybersecurity purposes. Herald of Economics, 0(1(99)), 83-96. doi: <https://doi.org/10.35774/visnyk2021.01.083>.
 21. Petković, M, Đorđević, M. (2021). Intellectual Capital Investments and Company's Profitability. Economic Analysis, Vol. 54, No. 1, 104-117. <https://www.library.iien.bg.ac.rs/index.php/ea/article/view/1331/1138>.
 22. Sabo, R. & Boone, E. (2013). Statistical Research Methods. A Guide for Non-Statisticians. <https://link.springer.com/book/10.1007/978-1-4614-8708-1#about-this-book>.
 23. Yasyshena, V. (2020). Certain aspects of methodology for accounting of intangible assets. Herald of Economics, 0(2(96)), 219–233. doi: <https://doi.org/10.35774/visnyk2020.02.219>.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри аудиту, обліку та оподаткування, Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.